

Izjava predsednice Evropskega parlamenta Roberte Metsola na zasedanju Evropskega sveta
Bruselj, 17. oktobra 2024

Dobro jutro.

Prvo zasedanje Evropskega sveta, ki sem se ga udeležila kot predsednica Evropskega parlamenta, je bilo 24. februarja 2022. Dotlej smo živeli v prepričanju, da so na zemljevidu meje, ki jih vojska ne bo več prečkala. Na ta zloglasni dan, ko je Rusija začela invazijo na Ukrajino, pa se je spremenilo vse. Zdaj vemo, da obstajajo meje, ki jih Evropa ne sme prestopiti. V času, ko naveličanost nad vojno ter kremeljska propaganda in dezinformacije neusmiljeno pritiskajo na naše družbe, moramo to nenehno ponavljati. Kljub vsemu pa Evropejke in Evropejci niso pozabili, zakaj je nujno podpirati Ukrajino. Evropa je in ostaja neomajna.

Od začetka agresije proti Ukrajini je minilo skoraj tisoč dni. To je vojna, ki je Ukrajinci niso želeli, a so se ji zoperstavili z izjemnim pogumom. Preveč ljudi je bilo ubitih. Preveč kritične infrastrukture v Ukrajini je bilo napadene in porušene do tal. Preveč otrok se ne more vrniti domov. Preveč sinov in hčera bo zimo spet pričakalo na fronti.

Tudi v prihodnje moramo in želimo Ukrajini stati ob strani, obenem pa si moramo bolj prizadevati za mir. Mir, ki bo temeljil na svobodi, dostojanstvu in pravičnosti. Mir, ki ne bo kapitulacija. Mir, ki bo varoval naše vrednote. Vse, kar je manj od tega, ni pravi mir.

Ko torej govorimo o prihodnosti Ukrajine in končanju te strašne vojne, moramo biti jasni: to lahko doseže le močna in suverena Ukrajina. Zato Evropski parlament trdno vztraja pri svojem prepričanju in vedno znova poudarja: nič o Ukrajini brez Ukrajine. Zato še naprej podpiramo evropsko pot Moldavije, Zahodnega Balkana in Gruzije ter se odločno, po potrebi tudi s sankcijami, odzivamo na vztrajne poskuse Rusije, da bi destabilizirala regijo.

Ko predsednik Zelenski govori o tem, kaj njegova država potrebuje za obrambo, katere vrzeli v naših sankcijah je treba še odpraviti ter kakšna finančna, logistična, vojaška in humanitarna podpora je potrebna za obnovo ukrajinskih mest, moramo prisluhniti. Evropski parlament to dobro razume.

Prva stvar, ki smo jo naredili v tem zakonodajnem obdobju, je bilo sprejetje resolucije, v kateri smo ponovno izrazili svojo podporo. Pred tremi dnevi je naš odbor za trgovino izglasoval, da se Ukrajini nameni posojilo makrofinančne pomoči v višini do 35 milijard evrov. Naslednji teden bomo o tem glasovali na plenarnem zasedanju. Ponosni smo, da smo opravili dobro politično in tehnično delo, in to hitro.

Naj povem, da je zame in za Evropski parlament zelo pomembno, da smo danes tukaj, da poudarimo nujnost razprav in odločitev. Poiskati moramo rešitve, ki ne bodo v nasprotju z našimi vrednotami.

Enako velja za naše razprave o Bližnjem vzhodu.

Prejšnji teden smo v Strasbourgu obeležili eno leto, odkar je Hamas 7. oktobra izvedel teroristične napade na Izrael. Nič ne more opravičiti tega, kar se je zgodilo tistega dne. Leto pozneje se rane še niso zacelile. Premalo talcev se je lahko vrnilo k svojim najdražjim.

Napadi 7. oktobra so sprožili krog vojne, smrti in opustošenja, ki je v Gazi zahteval na tisoče življenj. Preveč otrok ne bo nikoli odraslo. Preveč ljudi ve, kaj je vojna.

Gre za grozljivo humanitarno katastrofo in storiti moramo več, da bi ublažili trpljenje tamkajšnjih ljudi, sicer bo izgubljena še ena generacija.

Zaradi razdiralnih in destabilizacijskih dejanj iranskega režima, ki že dolgo seje razdor v regiji, so se razmere le še poslabšale.

Ob nedavnem zaostrovanju razmer v Libanonu, ki zdaj ogroža tudičasne sile OZN v tej državi, je bolj kot kdaj koli prej nujno, da se čim prej poišče trajna rešitev.

Evropa mora pri tem odigrati svojo vlogo in ne sme razočarati.

Stališče Evropskega parlamenta je jasno. Še naprej bomo neomajno pozivali k takojšnji izpustitvi preostalih talcev in k prekinitvi ognja. Še naprej si bomo močno prizadevali za umiritev razmer ter se neizprosno zavzemali za resničen, dostojanstven, trajnosten in dolgoročen mir v tej regiji, ki bo temeljil na soobstoju dveh držav, kar bo palestinskemu ljudstvu prineslo resnično perspektivo, Izraelu pa varnost.

V teh časih pozivi k miru niso dovolj. Treba je narediti dejanske in konkretne korake za umiritev razmer. Enako velja za Sudan, ki je trenutno v središču največje krize razseljevanja na svetu, število lačnih pa narašča kot še nikoli doslej. Pot do miru v tej državi vodi prek konstruktivnega dialoga. Le tako lahko upamo na trajno prekinitev ognja.

Ne smemo spregledati, da ima nestabilnost učinek domin. Kar se dogaja v vzhodni Evropi, na Bližnjem vzhodu, v severni Afriki ali drugod v bližini naših meja, ne ostane samo tam, temveč vpliva tudi na Evropo. To je najbolj vidno na področju migracij.

Potrebujemo več kot le hitre rešitve. Gre za evropsko vprašanje, ki zahteva evropski pristop. Nobena država članica ne sme imeti občutka, da je pri spopadanju s temi pritiski prepuščena sama sebi.

Pakt EU o migracijah in azilu, ki smo ga po desetletju političnega zastoja sprejeli v začetku letošnjega leta, ponuja pot naprej. Vendar ne bo deloval, če bomo v težkih časih rušili to, kar smo zgradili skupaj, in če bomo onemogočili, da bi se dejansko izvajal.

Zato je pomembno, da si bolj prizadevamo za hitro izvajanje pakta. To je odgovor, ki ga lahko damo našim skupnostim, ko se znajdejo pod pritiskom.

Gre za okvir, o katerem smo se dogovorili skupaj in ki bo varoval naše meje. Do tistih, ki potrebujejo zaščito, bo pravičen; do tistih, ki do pomoči niso upravičeni in jih je treba hitro in varno vrniti, bo odločen; do tihotapskih mrež, vključno z zlonamernimi državami, kot sta Rusija in Belorusija, ki uporabljajo hibridne grožnje, izkoriščajo ranljive ljudi in migracije uporabljajo kot orožje, pa bo, kar je najpomembnejše, neizprosen.

Zaradi narave teh hibridnih groženj moramo razmišljati zunaj okvirov. Odzvati se moramo na akterje, ki poskušajo sisteme, ki smo jih zgradili za skupno dobro, zlorabiti in jih uporabiti proti

človeštvu, ki naj bi ga ti sistemi ščitili. To lahko storimo na način, ki bo skladen z našimi vrednotami in pravnimi okviri.

V ta namen moramo nujno pospešiti vračanje zavrženih prosilcev za azil, ki jih je mogoče varno in hitro vrniti. Tako bomo lahko sredstva namenili tistim, ki jih resnično potrebujejo, ter ublažili družbeni in politični pritisk, s katerim se soočamo vsi.

Evropski parlament je pripravljen storiti vse, kar je v njegovi moči, da vam pomaga pri tem procesu. Paktu EU o migracijah moramo dati priložnost – izvajati ga moramo, po potrebi pa tudi dopolniti. Parlament se je že seznanil s pismom predsednice Ursule von der Leyen, ki bo dobro izhodišče za naše razprave. Vemo tudi, da bo Komisija morda podala dodatne predloge, in pripravljene smo prispevati svoj delež.

Pri tem je ključno sodelovanje. Prava rešitev je evropska rešitev, ki je široka, celovita in trajna. Kajti le z usklajenim evropskim pristopom lahko zagotovimo celovitost schengenskega območja.

Prepričana sem, da bodo vsa ta vprašanja igrala pomembno vlogo pri oceni novih kandidat in kandidatov za komisarje, ki jo bo opravil Evropski parlament. Postopek se je že začel, prve predstavitve pa bodo 4. novembra.

Parlament bo opravil svoje delo in postopek vzel zelo resno. Upam, da bomo lahko potrdili nov kolegij, ki bo mandat nastopil v začetku decembra.

Hvala.